

villet — det har aldrig kunnet falde mig ind — stille Vindringsforslag paa dette Trin af Sagen; i det Hele er det jo et temmelig frugtesløst Arbejde at stille Forslag, som ikke kunne finde nogen som helst Tilslutning fra Finantsudvalgets Side. Jeg har ikke villet stille noget Vindringsforslag i denne Retning; men jeg maa beklage, at Tilskudssummerne ere blevne saa nedfattede. Jeg har kun berørt dette for at faae een Ting slaaet fast; det er Noget, jeg havde nær sagt, baade Samtid og Fremtid skulle give mig Ret i, at det danske Folkethings Finantsudvalg i Aaret 1871—72 ikke havde tilbørlig aabent Die for, hvad Betydning en Udvidelse af Arbejdsomraadet i Danmark havde, at, medens det kastede større eller mindre Summer ud til Bevemmelighed og Behagelighed for enkelte Personer, ja maasse endogsaa for Enkeltmand, krympede man sig ved en Udgift, som saa aabenbart vil tjene til Samfundets Vel som den, der gaar ud paa at fremkalde Arbejde til Opdyrkning af Landets Jordbund. Jeg har kun berørt dette for at slaa det fast. Vi kunne jo en Gang, naar Dommen falder, jernføre den med disse saa Ord, jeg nu har ladet falde, saa skulle De se, at Fremtiden i alt Fald vil give mig Medhold. I saa er der een Ting, jeg maa beklage, og det er, at der ikke er kommet det Alleringeste i Form af Tilskud, Understøttelse, rentefrit Laan eller Egnende til de smaa Jordbrugere, hvis Grund stødte op til Kanaler og Rønder i det hele Engvandingssystem. Det er, som det allerede blev sagt ved Sagens tidligere Behandling, ikke nok, at der er Kanaler til Engvanding og Rønder til Kanalerne, mellem hvilke Rønder der ligger Huslodder og i det Hele mindre Jordsejeres Grundstykker, naar disse mindre Ejere ikke have Gyne til at faae de saaledes overrislede Stykker gjort til Kunstenge, fordi de maa bruge deres Arbeidskraft til Livets Opbold. Det er efter min Mening en stor Fejl, og ligesom Christen den 2den sagde: Havde jeg havt saa mange Venner i Raadet som Torben, vilde jeg have faaet en anden Dom, saaledes tillader jeg mig i al Benfælsagtighed at udtale, at havde der sidet saa mange Husmandsvenner, som der sidder Bondevenner, i Finants-

udvalget, saa vilde mine Forslag have faaet en bedre Skjebne. Havde det ikke været Husmænd, men Fæstebønder, der var Tale om at understøtte, saa skulde De have set, hvor det vilde have myldret af Forslag til deres Lære (Afbrydelse). De have fuldstændig Ret i, at det er en nærgaaende Uttring; men den skal være nærgaaende, thi en Gang skal det høres, og en Gang skal det vides, hvor Husmanden har Hjælp og Understøttelse at vente, og hvor han ikke bør vente eller haabe at finde den. I Dvrigt takker jeg den ærede Minister for, at han har fastholdt Tanken i det af mig forrige Gang stillede Forslag ved at forelægge det nærværende Forslag, og det er ogsaa meget muligt, at det danske Hedeselskab under Indtrykket af den Behandling, som denne Sag den Gang fik, har været meget mere bestemt i sine Krav og fordret Mindre, end hvad det i sine Opgivelser til mig har udtalt Omstet om at faae. Selskabet kunde vel ogsaa have Grund dertil, naar man ser hen til den ringe Belvillie, som det af mig stillede Forslag mødte ved forrige Behandling. Noget Egnende gjælder om Forslaget Nr. 32, som angaar en Bevilling til Husflids Fremme; jeg foreslog 10,000 Rd. og Udvalget foreslaar 500 Rd. Jeg behøver ikke at bringe i Minde, hvilke Samfundskasser der nærmest skulde hofte Nytte og Opmuntring af disse Penge; jeg vil kun slaa fast, at det er en næsten forfærdelig Nedsættelse, man her er kommen til. Ikke desmindre er jeg glad ved, at i alt Fald Grundtanken er slaaet fast i den lille Sum, thi en lille Nagle kan jo være tilstrækkelig til at slaa Tanken fast, vi kunne jo saa til næste Aar sætte et Nul til osv. Derimod maa jeg beklage, at, ihvorvel jeg har fyldestgjort Adskilligt i Retning af at tilstille Finantsudvalget Oplysninger, som det med Rette krævede af mig ved Behandlingen af Sagen angaaende Præmieforeninger med den Opgave at belønne Lyende for lang og tro Tjeneste — og den høitærede Ordfører vil indrømme, at disse Oplysninger ere tilflydte Udvalget Bunkle paa Bunkle og saa udførlige og nøiagtige, som i det Hele Oplysninger af den Art kunne gives — saa ser jeg dog ikke det ringeste Spor af, at de have bragt enten Lys eller Varme tilvete i